

Fremsat den 19. februar 2019 af Holger K. Nielsen (SF), Pia Olsen Dyhr (SF) og Jacob Mark (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om større hensyntagen til børns trivsel på asylcentre

Folketinget pålægger regeringen at udarbejde en samlet plan for forbedringer af børns trivsel i det danske asylsystem. Planen skal bl.a. sikre, at Udlændingestyrelsen tager større hensyn til barnets tarv i administrative beslutninger om at flytte familier fra et asylcenter til et andet, at der indføres mulighed for selvhushold, og at der gives adgang til ekstern praktik, arbejde og folkeskole m.m.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en opdateret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 142, folketingsåret 2017-18, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, B 142 som freSAT, tillæg B, betænkning over B 142, og tillæg F, møde 100 kl. 15.57 og møde 107 kl. 09.30.

De seneste måneder har vilkårene for børn på danske asylcentre været genstand for debat. Der er ingen tvivl om, at disse børn i vidt omfang mistrives. Det er dokumenteret i flere omgange af uvildige organisationer, som bakkes op af Ombudsmanden. Da det er selve situationen på centrene, der er en væsentlig kilde til mistrivsel, vil den mest effektive løsning være at oprette boliger til børnefamilier uden for centrene.

Et flertal i Folketinget har ved flere lejligheder afvist at flytte børnefamilier ud af centrene. Der har dog været en vis vilje til at komme kritikken af børnenes trivsel i møde på andre punkter. Læser man sagkundskabens kritik af børnenes forhold på centrene – eksempelvis SFI's rapport »Livsvilkår for børn med familie på danske asylcentre« (Christensen, Else og Vitus Andersen, Kathrine, Socialforskningsinstituttet, 2006) eller Dansk Flygtningehjælps rapport »Trivsel og udvikling hos børn på asylcentre – Om krydsfeltet mellem udlændingeloven og serviceloven« (Dansk Flygtningehjælp, 2018) – står det klart, at man med ganske simple redskaber kan forbedre trivslen for børn på danske asylcentre væsentligt. Beslutningsforslaget skal ses i dette lys.

En bedre trivsel kan især opnås ved at minimere antallet af skift fra center til center, indføre faciliteter til selvhushold og give øget mulighed for aktiviteter uden for centrene. I fald dette forslag vedtages, bør også andre, lignende muligheder for forbedringer af trivslen undersøges.

Det er nemlig ikke bare de mange skift, men også den usikre hverdag, den manglende adgang til omverdenen og de somme tider problematiske indkvarteringsforhold, der bidrager til børnenes mistrivsel. Som følge heraf kommer mange af disse børn til at lukke sig om sig selv. De får svært ved at knytte bånd til både voksne og børn. Ligeledes forværres tilstanden for de børn, som lider af PTSD. Psykologer og eksperter er ikke i tvivl. Det kaos og den uorden, som vilkårene afstedkommer, harmonerer ikke med hensynet til det enkelte barns trivsel.

Psykologer i Røde Kors har siden 2009 vurderet og undersøgt trivsel hos en stor gruppe af asylansøgende børn. Det er Røde Kors' vurdering, at den omskiftelige hverdag på asylcentre samt ophold i mere end et år på et asylcenter kan medføre psykologiske skader, der vil følge disse børn hele livet igennem. I dag bliver familier flyttet rundt med kort varsel, og de bånd, som børnene har etableret til andre børn og til pædagoger, forsvinder ved de mange flytninger. Dette medfører ifølge Røde Kors, at børnene får svært ved at knytte sig til andre mennesker, hvilket påvirker resten af deres tilværelse (»Ombudsmandens tilsynssag med Sjælsmark«, jf. svar på UUI alm. del – spm 552, folketingsåret 2017-18).

SFI's undersøgelse fra 2006 dokumenterede, at et barn gennemsnitligt bor på 6,3 forskellige asylcentre under asylbehandlingen. Læser man Dansk Flygtningehjælps seneste rapport, ser man tydeligt, at dette problem på ingen måde er løst. Derfor bærer Danmark fortsat ansvaret for psykiske lidelser og nedsat udvikling hos alt for mange børn. Det er en skamplet på et land, der ellers bryster sig af at behandle mennesker anstændigt.

De uafhængige institutioner, der har udtalt sig, peger især på følgende problemer: indkvarteringsvilkårene (herunder boligform og værelsesforhold), om der er selvhushold eller cafeteriaordning, hyppige flytninger mellem centre, mangel på adgang til ekstern praktik, arbejde og folkeskole samt motivationsfremmende foranstaltninger.

Folketinget pålægger derfor regeringen at udarbejde en plan for at imødekomme kritikken af asylsystemets behandling af børn. Planen bør indeholde tiltag, der genopretter hensynet til det enkelte barns trivsel på de danske asylcentre, fokuserer på indkvarteringsvilkårene og skaber tryk og stabile forhold for de asylansøgende familier. Samtidig bør planen som minimum skitsere, hvordan Udlændingestyrelsen fremover vil sikre et større hensyn til barnets tarv i forbindelse med administrative beslutninger om at flytte familier. Det kunne eksempelvis ske ved at indføre et loft over, hvor mange gange et barn må flyttes mellem centrene.

Skriftlig fremsættelse

Holger K. Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om større hensyntagen til børns trivsel på asylcentre.

(Beslutningsforslag nr. B 100)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.